

RAPPORTAGE ONDERZOEK

OVERGANG BASISONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS VOOR LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNING

Hoe verloopt de overgang van het basis- naar het voortgezet onderwijs voor leerlingen met extra ondersteuning?

Welke informatie en ondersteuning is er nodig?

ONDERZOEK

De overgang van het basis- naar het voortgezet onderwijs is een belangrijk moment voor kinderen én voor ouders. Zeker wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft op school of naar het speciaal (basis) onderwijs gaat. De zoektocht naar een geschikte school is dan vaak extra ingewikkeld. We onderzochten hoe ouders van leerlingen met extra ondersteuning de overstap naar het voortgezet onderwijs ervaren. En welke informatie en ondersteuning nodig is om een goede schoolkeuze en overstap te kunnen maken.

We vroegen ouders naar hun ervaringen met het basisschooladvies, informatie over de overgang en de mogelijkheden van scholen voor hun kind, de rol van het ontwikkelingsperspectief en de zorgplicht en de ondersteuning van de overgang. Het onderzoek liep van 24 september t/m 31 oktober 2021. Het onderzoek was gericht op ouders van kinderen met extra ondersteuningsbehoefte in groep 7 of 8 of in klas 1 of 2 van het voortgezet onderwijs. Daaronder vallen in ieder geval alle leerlingen op het (voorgezet) speciaal (basis) onderwijs en praktijkschool. Maar ook leerlingen die met een arrangement ondersteuning krijgen op een reguliere school. In totaal hebben 177 ouders uit deze doelgroep de vragenlijst volledig ingevuld.

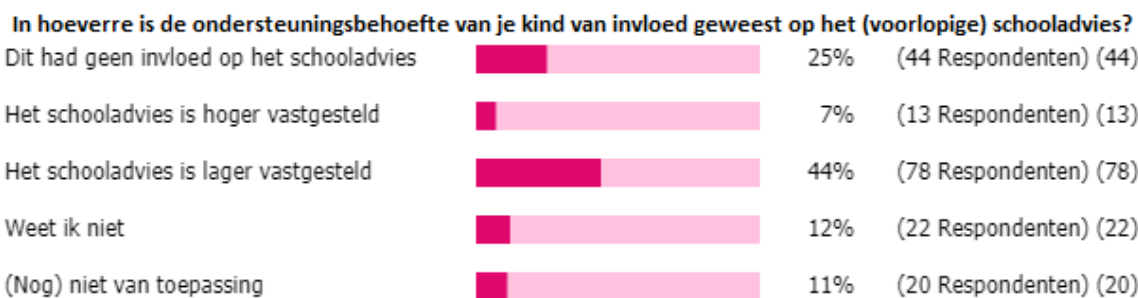
Ik heb een kind met extra ondersteuning in groep 7 of 8 van de basisschool		36%	(63 Respondenten) (63)
Ik heb een kind in groep 7 of 8 van het speciaal (basis) onderwijs		15%	(26 Respondenten) (26)
Ik heb een kind met extra ondersteuning in klas 1 of 2 van de middelbare school		35%	(62 Respondenten) (62)
Ik heb een kind in klas 1 of 2 van het voortgezet speciaal onderwijs of praktijkschool		8%	(15 Respondenten) (15)
Mijn kind zou in groep 7, 8 of klas 1 of 2 moeten zitten maar gaat nu niet naar school		4%	(7 Respondenten) (7)
Geen van bovenstaande		0%	(0 Respondenten) (0)
Anders, namelijk		11%	(19 Respondenten) (19)

Het onderzoek was open in te vullen. Er zijn geen verdere achtergrondgegevens van de invullers bekend.

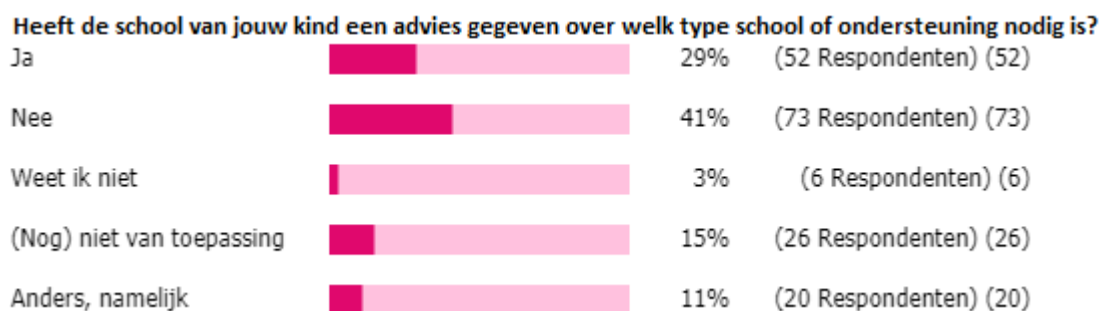
SCHOOLADVIES EN EINDTOETS

43% vindt het gegeven schooladvies passend.

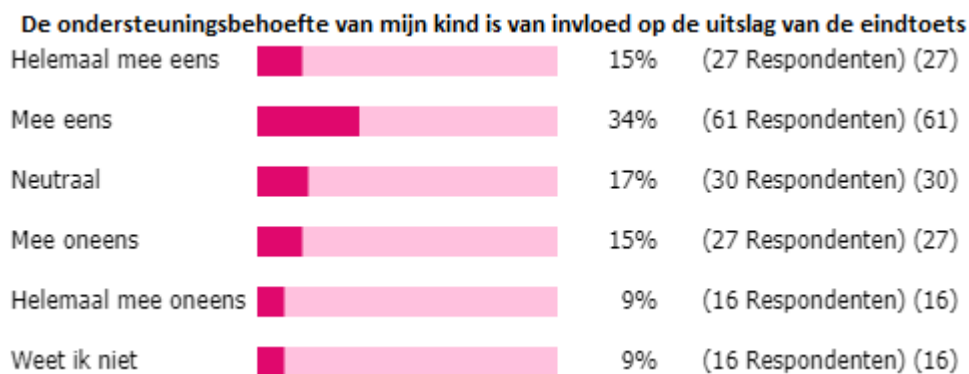
De ondersteuningsbehoefte van het kind is van invloed op het schooladvies. 44% geeft aan dat het schooladvies lager is vastgesteld hierdoor. Ook gaf 39% aan dat het uitstroomprofiel in het ontwikkelingsperspectief het schooladvies bepaalt. Toch vindt 43% het gegeven schooladvies passend.

29% van de scholen geeft naast het schooladvies ook een advies over welk type school of ondersteuning voor het kind nodig is. 60% van de ouders die zo'n advies krijgen vonden dat een goed advies.

De meeste ouders, 55%, geven aan dat de eindtoets geen objectief beeld geeft van het niveau van hun kind. 27% vindt de eindtoets belangrijk bij het bepalen van het schooladvies. 49% geeft aan dat de ondersteuningsbehoefte van hun kind de uitslag van de eindtoets beïnvloedt.

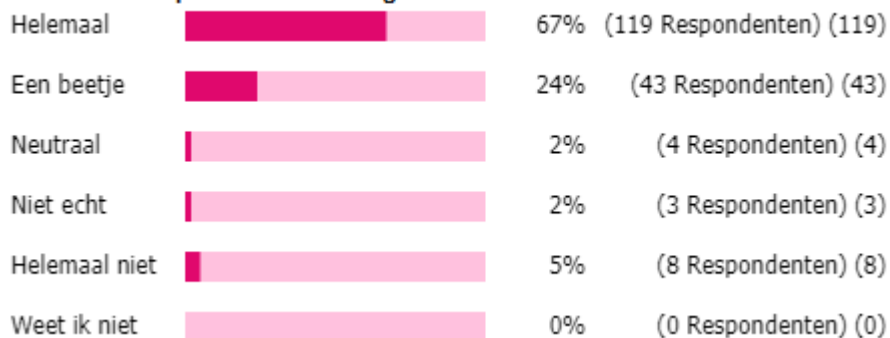

KEUZE EN INFORMATIE

Er is volgens 51% onvoldoende keuze voor een passende school.

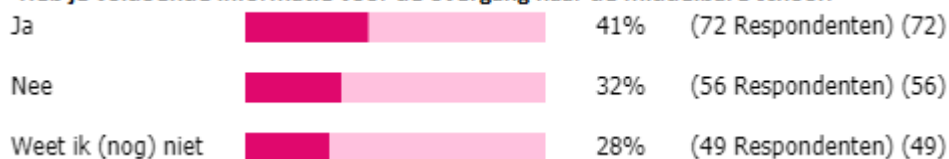
Bijna alle ouders, 91%, geven aan dat de ondersteuningsbehoefte de keuze voor de school bepalen. Ouders ervaren hierdoor weinig keuze en geven aan dat er weinig of soms geen geschikt aanbod is.

In hoeverre bepaalt ondersteuningsbehoefte de keuze voor een middelbare school?

41% krijgt voldoende informatie. Men mist vooral informatie over welke ondersteuning scholen bieden, over de zorgplicht, wat er geregeld moet worden, waar men terecht kan met vragen en welke ondersteuning hun kind nodig heeft. De meeste ouders hebben de benodigde informatie over het ondersteuningsaanbod zelf opgezocht (67%)

Heb je voldoende informatie voor de overgang naar de middelbare school?

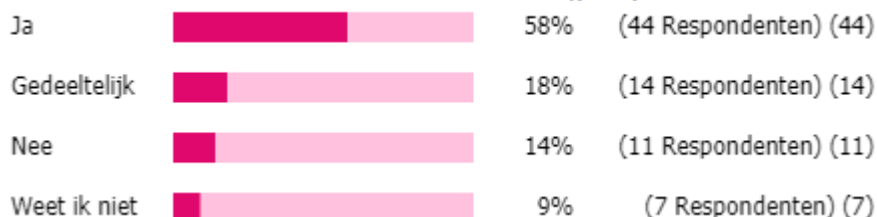

AANMELDING EN OVERSTAP

86% is geplaatst op de school van aanmelding.

Bij 76% van de aanmelding met extra ondersteuning heeft de school onderzocht of zij de benodigde ondersteuning kan bieden. 41% geeft aan dat ze niet weten welke gegevens de basisschool deelt met de nieuwe middelbare school. 61% heeft toestemming gegeven om ook andere gegevens dan het basisschooladvies en het onderwijskundig rapport te delen.

Heeft de school onderzocht of ze de ondersteuning aan je kind kan bieden?

Om de overgang naar de middelbare school zo soepel mogelijk te laten verlopen, vond er bij 43% een gesprek plaats met de basisschool en nieuwe school en heeft 38% van de basisscholen gebeld met de nieuwe school. Bij 18% is er niets gedaan. Betrokken professionals zijn vooral de leerkracht en IB-er basisschool en de zorg coördinator middelbare school. Bij 12% is het samenwerkingsverband betrokken.

Wat is ondernomen om de overgang naar de middelbare school zo soepel mogelijk te laten verlopen?			
De basisschool heeft met de middelbare school gebeld over mijn kind		38%	(29 Respondenten) (29)
Er is een gesprek geregeld tussen ouders/kind en middelbare school		43%	(33 Respondenten) (33)
Er is een extra uitgebreid onderwijskundig rapport aan de middelbare school verstuurd		9%	(7 Respondenten) (7)
Mijn kind kon alvast meelopen op de middelbare school om te wennen		13%	(10 Respondenten) (10)
Voor de herfstvakantie wordt/werd opnieuw bekeken of mijn kind op zijn plek zit.		4%	(3 Respondenten) (3)
Er is hiervoor niets (extra's) gedaan		18%	(14 Respondenten) (14)
Weet ik niet (meer)		9%	(7 Respondenten) (7)
Anders, namelijk		24%	(18 Respondenten) (18)

Als suggesties om de overstap te bevorderen noemen ouders een kennismaking met nieuwe klas en mentor, een meeloop dag, voor de zomervakantie, gesprek met zorgcoördinator om afspraken te maken en de eerste periode regelmatig contact.

TIPS EN SUGGESTIES

Een greep uit de tips en adviezen van ouders voor de overgang naar het voortgezet onderwijs:

Mensen moeten niet afgaan op alleen schooladvies. Ga na wat je kind wil en welke mogelijkheden scholen bieden. Dat zijn er echt veel meer dan scholen aangeven
Er zou meer duidelijkheid mogen zijn over de regels/ procedures om wel of niet een leerling aan te nemen op de school.
Het vinden van best passende school is belangrijker dan het niveau advies.
Op onze school gaan we het gesprek hierover pas aan begin groep 8, ik had dit liever al in groep 7 gehad. Nu voel ik tijdsdruk.
Zorg voor een doorgaande lijn. Nu is het echt een overstap. Sommige dingen moet je door laten lopen van po in vo.
Betrek ouders bij de overgang naar VO. Het is nu niet meer dan een overdracht tussen de scholen over de leerling maar niet met de leerling en ouders.
Ik ben op zoek naar een platform waar informatie te halen is over scholen die ervaring hebben met leerlingen met extra ondersteuning.
Het is jammer dat er vaak maar 1 school mogelijk is. Het is meestal niet de school van eerste keuze.
Dat een ouder niet alle organisatie hoort te doen en er meer support is voor het zoeken naar een plek voor een kind met complexe zorgbehoefte
Er is veel onwetendheid bij de scholen. Er is behoefte aan meer kennis.
Neem ouders zorgen en niet de regie uit handen. De zorg thuis is vaak al vermoeiend genoeg. Soms kun je door de bomen het bos niet meer zien .
Het belangrijkste is dat je kind de school bezoekt en de sfeer kan proeven en voelen. Daarnaast is het fijn als de basisschool afweet wat middelbare scholen aan ondersteuning kunnen bieden.
Als scholen verwijzen naar het samenwerkingsverband, zou het ook handig zijn als hier wel een duidelijk overzicht beschikbaar is wat welke school biedt.

MEER INFORMATIE?

Wil je meer informatie over deze peiling?

Neem dan contact op met:

Marieke Boon-Mens

Ouders & Onderwijs

Marieke.boon@oudersenonderwijs.nl

088-60 50 101